

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

Нормативного освітнього компонента
Творчий феномен Лесі Українки
Підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність Н Лісове господарство
Освітньо-професійної програми «Лісове господарство»

Силабус освітнього компонента «Творчий феномен Лесі Українки» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, спеціальності Н4 Лісове господарство, за освітньо-професійною програмою Лісове господарство

Розробник: Сур'як М.В., к. філол. наук, доцент кафедри української літератури

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доцент,

кандидат сільськогосподарських наук

М. О. Шепелюк

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Завідувач кафедри: _____

доцент Яручик

В.П.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Нормативний
		Рік навчання - 1 -ий
Кількість годин/кредитів 60/2	спеціальність Н4 Лісове господарство	Семестр - 1 -ий
		Лекції - 18 год.
ІНДЗ: немає	освітньо-професійна програма Лісове господарство	Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота - 38 год.
		Консультації - 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Сур'як Микола Володимирович
Кандидат філологічних наук
Доцент
Доцент кафедри української літератури
Електронна адреса: suriak.mukola@vnu.edu.ua
Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. **Анотація ОК.** Предметом вивчення освітнього компонента є життєвий і творчий шлях Лесі Українки, відомої української поетеси, прозаїка, драматурга, критика, перекладача, чие ім'я носить Волинський національний університет.

Освітній компонент складається із такого блоку тем:

- Життєпис Лесі Українки* (дитинство, сім'я, виховання, Волинь в житті і творчості Лесі Українки, формування світогляду, впливи і взаємовпливи, оточення та ін..)
- Творчість Лесі Українки* (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади епістолярій).

2. **Постреквізити.** ОК1. Україна в європейському історичному та культурному контекстах.

3. **Мета і завдання освітнього компонента.** Основною метою освітнього компонента «Творчий феномен Лесі Українки» є популяризація життя та творчості видатної української письменниці, чиє ім'я носить Волинський національний університет. Через ознайомлення здобувачів освіти із важливими моментами життя та творчості сім'ї Косачів-Драгоманових та Лесі Українки дати здобувачам освіти об'єктивні знання про особливості стильової манери письма та еволюцію поглядів і прагнень Лесі Українки, про її місце в культурному середовищі не лише української, а й світової літератури. Завдання освітнього компонента - розкрити сутність духовної атмосфери зламу XIX-XX століть, зорієнтувати здобувачів освіти у її найприкметніших виявах, у пошуках суспільного та естетичного ідеалу, у прагненні українського письменства, окрема членів родини Косачів і самої Лесі Українки вивести українську літературу на світові обрії; а також ознайомити здобувачів освіти із особливостями виховання в сім'ї Косачів, провести зримі паралелі з сучасністю, з тими подіями, які суголосні рухам початку минулого століття, з'ясувати актуальність і потрібність творчості Лесі Українки на нинішньому етапі розбудови української нації і держави.

4. **Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills. Загальні компетентності (ЗК):** ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. **Програмні результати навчання (ПРН):** ПРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму. ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі. **Soft skills.** Формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо м'яких навичок, важливих для професійної діяльності, таких як здатності вчитись, управління часом, розвитку емоційного інтелекту, формування критичного та креативного мислення, розвитку лідерства та управління командами, розвитку ефективної комунікації, вмінню розробляти ефективні презентації тощо. М'які навички забезпечують високу продуктивність, ефективність та є невід'ємним доповненням до важких навичок, що є спеціалізованими.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки – Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи	8	2		6		

життя і творчості						
Тема 2. Леся Українка у колі своєї родини	10	2		8		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	10	2		6	2	
Разом за темами 1	28	6		20	2	
Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки						
Тема 4. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки	8	4		4		
Тема 5. Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури	8	2		4	2	
Тема 6. Новаторство драматургії Лесі Українки	8	2		6		
Тема 7. Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність	8	4		4		
Разом за темами 2	32	12		18	2	
Всього годин / Балів	60	18		38	4	100

Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Під час самостійної роботи здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить науково-дослідну роботу з деяких питань згідно рекомендацій науково-педагогічного працівника, зокрема, роботу з необхідною навчальною літературою і ресурсами мережі Інтернет.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з освітнього компонента визначається цим силабусом, навчально-методичними матеріалами, завданнями та методичними вказівками викладача.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Питання, що виникають у здобувачів освіти в стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

о /п	Теми, зміст роботи	К- сть год
	Леся Українка: віхи життя і творчості. Міні-есе «Моя Леся Українка». Літературний портрет Лесі Українки. Творчість Лесі Українки – унікальне явище в українській і світовій культурі.	6

	Леся Українка у колі своєї родини. Олена Пчілка як дитяча письменниця. Леся Українка та Олена Пчілка: історія взаємин. Іван Драч «Іду до тебе». Екранне втілення життя Лесі Українки. Леся Українка в художній літературі.	8
	Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів. Леся Українка і Волинь. Дворянське гніздо Косачів: особливості виховання. Фольклор як основа творчості.	6
	Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки. Джерела та фольклорна основа «Лісової пісні» Лесі Українки. Художня проза Лесі Українки. Художні особливості ліричних циклів Лесі Українки.	4
	Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури. Образи-символи в поезії Лесі Українки. Твори Лесі Українки мовами народів світу. Синтез мистецтв в поезії Лесі Українки. Інтимна лірика Лесі Українки.	4
	Новаторство драматургії Лесі Українки. Неоромантична концепція героя в драматургії Лесі Українки. «Кассандра» Лесі Українки: особливості індивідуального стилю. Ліро-епічні поеми Лесі Українки: проблема героя. Образ пророка в драматургії Лесі Українки.	6
	Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність. Епістолярна спадщина Лесі Українки: адреси та адресати. Переклади Лесі Українки. Географія подорожей Лесі Українки. Леся Українка та Грузія. Леся Українка та Михайло Драгоманов.	4
	Всього годин	38

IV. Політика оцінювання

Відвідування лекційних занять та введення конспекту лекцій здобувачем освіти є обов'язковим та покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Пропущені лекції підлягають самостійному опрацюванню з додатковим контролем з боку викладача, якому має бути продемонстрований конспект за відповідною темою. Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який пропустив лекційне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалін у знаннях.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти та відповідальність за її порушення регулюються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається: *академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; *самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; *фабрикація* - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; *фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; *обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; *хабарництво* - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; *необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; *надання здобувачам освіти* під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; *вплив у будь-якій формі* (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

За результатами вивчення освітнього компонента здобувачі освіти складають залік. База тестових завдань розміщена у відкритому доступі за посиланням http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_235.html. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами комп'ютерного тестування. При цьому завдання оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. Для отримання заліку необхідно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів: один раз та другий раз – у вигляді комп'ютерного тестування, третій – комісії, яку створює декан факультету.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальних етапах, який проводиться у формі комп'ютерного тестування. База тестових завдань для підсумкового контролю знань за посиланням http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_235.html

Засади поточного та підсумкового оцінювання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки визначені «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені

Лесі Українки» від 25 червня 2025 року з яким можна ознайомитися на сайті Університету: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VI. Рекомендована література та інтернет ресурси

Уся література, необхідна для засвоєння курсу є в бібліотеці університету.

Основна

1. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913). Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 1: Драматичні твори (1896 - 1906). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 843 с.

2. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 2: Драматичні твори (1907-1908). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 420 с.

3. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 3: Драматичні твори (1909-1911). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 652 с.

4. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 4: Драматичні твори (1912-1913). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 420 с.

5. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 5: Поетичні твори. Ліро - епічні твори. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 925 с.

6. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 6: Художня проза. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 621 с.

7. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 7: Літературно - критичні та публіцистичні статті. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 677 с.

8. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 8: Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 1116 с.

9. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 9: Записи народної творчості. Пісні, записані з голосу Лесі Українки. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 845 с.

10. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 10: "Стародавня історія східних народів". Конспекти. Виписки з книг. Нотатки та інше. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 525 с.

11. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 11: Листи (1876 - 1896). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 597 с.

12. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 12: Листи (1897 - 1901). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 605 с.

13. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 13: Листи (1902 - 1906). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 612 с.

14. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 14: Листи (1907 - 1913). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 613 с.

Додаткова

15. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк, 2006.

16. Єфремов С. Вибране: ст., наук. розвідки, моногр./ Упоряд., передм., прим. Е. Соловей. К.: Наук. думка, 2002. 760 с.

17. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка: Лекції, нариси, статті. Дрогобич, 2007.

18. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга ІІІ. Нью-Йорк - Київ : Темпора, 2015.

19. „Листи так довго йдуть...” Знадоби архіву Лесі Українки в Слов'янській бібліотеці у Празі. К., 2003.

20. Леся Українка та сучасність (Збірники наукових праць, матеріали наукових конференцій «Лесезнавчі читання»). Луцьк, 2003-2008.

21. Малютіна Н. Художнє втілення екзистенційного типу мислення в драматургії Лесі Українки. Одеса: Астропринт, 2001.

22. Мірошниченко Л. Над рукописами Лесі Українки. Нариси з психології творчості та текстології. К., 2001.

23. Скрипка Т. Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Нью-Йорк-Київ, 2005.

24. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ: Фенікс, 2006. 414 с.
25. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ. Нью-Йорк, 2016. 368 с.
26. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. Леся Українка і сучасність. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
27. Сур'як М.В. Трагедія Кассандри в рецепції Есхіла та Лесі Українки. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. Вип. 6. с. 175-181
28. Яручик В.П., Сур'як М.В. Модуси поетичного мовчання в «Лісовій пісні» Лесі Українки. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. Вип. 6. с. 202-208.

Інтернет ресурси

29. Електронна бібліотека. Українська література. Леся Українка – Лісова пісня. URL: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/u/ukrajinka-lesya/972-lesya-ukrajinka-lisova-pisnya>
30. Леся Українка. Енциклопедія життя і творчості. Драматичні твори. URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Dramas.html>
31. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів URL: <https://www.t-skrypka.name/LUkrainka/Gnizdo.html>